

sygnatura akt II 1 C 79/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 lutego 2019 roku

Sąd Rejonowy dla Łodzi – Widzewa w Łodzi w II Wydziale Cywilnym – Sekcji Egzekucyjnej

w składzie: przewodniczący: Sędzia Sądu Rejonowego Anna Brackowska

protokolant: sekretarz sądowy Katarzyna Leszczyńska

po rozpoznaniu w dniu 5 lutego 2019 roku w Łodzi

na rozprawie

sprawy z powództwa **A. D. (1)**

przeciwko **Miastu Ł. – Zarządowi Lokali Miejskich w Ł.**

o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności

1. pozbawia wykonalności tytuł wykonawczy w postaci nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym wydanego przez Sąd Rejonowy dla Łodzi – Widzewa w Łodzi, Sąd Grodzki w Ł., VII Wydział Grodzki w dniu 26 czerwca 2007 roku w sprawie VII Nc 799/07, zaopatrzonego w klauzulę wykonalności postanowieniem z dnia 16 października 2007 roku – w części, w zakresie odsetek ustawowych od należności głównej za okres od dnia 21 lipca 2007 roku do dnia 30 kwietnia 2012 roku;
2. oddala powództwo w pozostałej części;
3. nie obciąża powódki A. D. (1) obowiązkiem zwrotu na rzecz pozwanego Miasta Ł. kosztów postępowania.

Sygnatura akt II 1 C 79/18

UZASADNIENIE

W pozwie z dnia 22 sierpnia 2018 roku, skierowanym przeciwko Miastu Ł., powódka A. D. (1) wniosła o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego w postaci nakazu zapłaty wydanego w postępowaniu upominawczym przez Sąd Rejonowy dla Łodzi – Widzewa w Łodzi, VII Wydział Grodzki z dnia 26 czerwca 2007 roku w sprawie VII Nc 799/07. Powódka wniosła również o zwolnienie jej od kosztów sądowych z uwagi na jej trudną sytuację materialną. W uzasadnieniu pozwu podniesiono, że tytuł wykonawczy nie odpowiada istotnemu stanowi rzeczy, gdyż w rzeczywistości powódka nie zawarła ze stroną pozwaną umowy o najem lokalu z dnia 4 grudnia 2000 roku. Umowa ta została podpisana w sposób nieuprawniony przez ojca powódki, który działał samowolnie. Finalnie ten stan rzeczy doprowadził do wydania przez Sąd Rejonowy dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi w sprawie I C 44/17 wyroku z dnia 28 czerwca 2017 roku, w którym Sąd ten ustalił nieistnienie stosunku najmu lokalu mieszkalnego numer (...) położonego w Ł. przy ul. (...) pomiędzy A. D. (1) a Miastem Ł.. W uzasadnieniu pozwu powódka podniosła również, że o wydaniu spornego nakazu zapłaty dowiedziała się z pism otrzymanych przez nią od komornika sądowego w sprawie Km 1207/15, gdyż nie zamieszkiwała ona pod adresem na jaki w sprawie dokonywane były dla niej doręczenia. Podniosła, że złożona przez nią skarga o wznowienie postępowania została odrzucona jako złożona z uchybieniem ustawowych terminów do jej złożenia (pozew k. 4-6).

Postanowieniem z dnia 4 września 2018 roku Sąd Rejonowy dla Łodzi – Widzewa w Łodzi, II Wydział Cywilny Sekcja Egzekucyjna oddalił złożony przez powódkę wniosek o zwolnienie jej od kosztów sądowych w postaci opłaty od pozwu (postanowienie k. 29-30).

W odpowiedzi na pozew z dnia 31 grudnia 2018 roku pozwany – reprezentowany przez pełnomocnika profesjonalnego w osobie adwokata, wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie na jego rzecz od powódki zwrotu kosztów postępowania według norm przepisanych. W uzasadnieniu odpowiedzi na pozew podniesiono, że powództwo nie zostało oparte o żadną z jego ustawowych przesłanek i jako takie winno zostać oddalone. Pełnomocnik strony pozwanej podkreśliła również, że powództwo o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności nie może zmierzać do ponownego merytorycznego rozpoznania sprawy, a fakt nieistnienia zobowiązania powódki względem pozwanego, jako istniejący przed powstaniem tytułu wykonawczego wykonalności, winien być przez nią powołany w sprawie, w której doszło do powstania tytułu wykonawczego (odpowieź na pozew k. 47-48, pełnomocnictwo k. 43-44).

Do zamknięcia rozprawy strony postępowania pozostały na dotychczasowych stanowiskach w sprawie (protokół elektroniczny rozprawy z dnia 5 lutego 2019 roku k. 54-55).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 4 grudnia 2000 roku Gmina Ł. zawarła umowę najmu lokalu mieszkalnego numer (...) położonego w Ł. przy ul. (...). W umowie wskazano, że jest ona zawierana pomiędzy A. D. (1) - jako najemcą, a Gminą Ł. – jako wynajmującym. W chwili zawierania umowy, wskazana w jej treści najemczyni A. D. (1) miała 8 lat. Pod umowa podpis złożył jej ojciec A. D. (2) (okoliczność bezsporna, także kopia umowy k. 6-8 w załączonych aktach VII Nc 799/07).

W dniu 26 czerwca 2007 roku Sąd Rejonowy dla Łodzi – Widzewa w Łodzi, VII Wydział Grodzki wydał w sprawie VII Nc 799/07 nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym, w którym nakazał pozwanej A. D. (1), aby zapłaciła na rzecz powoda Miasta Ł. – Zakładu Gospodarki Mieszkaniowej W. – Wodny Rynek w Ł. kwotę 3.874,72 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 6 czerwca 2007 roku do dnia zapłaty oraz kwotę 630 zł z tytułu zwrotu kosztów postępowania. Orzeczenie to uprawomocniło się w dniu 20 lipca 2007 roku i zostało zaopatrzone w klauzulę wykonalności w dniu 16 października 2007 roku. Odpis nakazu zapłaty został odebrany pod adresem wskazanym przez powoda w treści pozwu: ul. (...), Z. przez H. D. – matkę powódki (kopia tytułu wykonawczego k. 7, nakaz zapłaty k. 11, (...) k. 12 w załączonych aktach VII Nc 799/07).

Powódka A. D. (1) zapoznała się z aktami sprawy VII Nc 799/06 w czytelni Sądu Rejonowego dla Łodzi – Widzewa w Łodzi w dniu 22 czerwca 2015 roku (zamówienie akt do czytelni k. 21, wniosek o wykonanie kserokopii z акта sprawy k. 22 w załączonych aktach VII Nc 799/07).

W dniu 30 kwietnia 2015 roku wierzyciel – Miasto Ł. Administracja Zasobów Komunalnych Ł. w Ł. - złożył wniosek egzekucyjny dotyczący obowiązku powódki A. D. (1) stwierdzonego nakazem zapłaty wydanym w sprawie VII Nc 799/07 z dnia 26 czerwca 2007 roku, zaopatrzonym w klauzulę wykonalności, do Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym dla Łodzi – Widzewa w Łodzi M. J.. Postępowanie to zawisło za sygnaturą akt Km 1207/15. W jego toku nie doszło do wyegzekwowania żadnej części należności objętych w/w tytułem wykonawczym na rzecz wierzyciela. Zostało ono umorzone postanowieniem z dnia 9 listopada 2016 roku (wniosek egzekucyjny k. 1, karta rozliczeniowa, postanowienie z dnia 9.11.2016r. k. 65 - w załączonych aktach Km 1207/15).

Wyrokiem z dnia 28 czerwca 2017 roku Sąd Rejonowy dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi, I Wydział Cywilny wydanym w sprawie I C 44/17, ustalono nieistnienie stosunku najmu lokalu mieszkalnego numer (...) położonego w Ł. przy ul. (...) pomiędzy A. D. (1) a Miastem Ł. – wynikającego z umowy najmu lokalu z dnia 2 grudnia 2000 roku. Wyrok ten jest prawomocny. W uzasadnieniu w/w orzeczenia Sąd wskazał, że za istnieniem interesu prawnego powódki w ustaleniu nieistnienia stosunku prawnego opartego na spornej umowie przemawia fakt jej istnienia w obrocie prawnym, pomimo faktu, iż jej treść i okoliczności jej zawarcia nie zostały uzgodnione przez rodziców powódki wspólnie. Powinność taka istniała po ich stronie, gdyż obojgu z nich przysługiwała pełnia władzy rodzicielskiej. Sąd

wskazał również, iż istnieniem po stronie powódki interesu prawnego w ustaleniu nieistnienia spornego stosunku prawnego przemawia i ten fakt, że nie ma bliższych danych jakie jeszcze inne zobowiązania mógł zaciągnąć ojciec powódki w związku z tą umową (opłaty za media, odszkodowanie za bezumowne korzystanie z lokalu, za zniszczenie lokalu, itp.). Zdaniem Sądu orzekającego w sprawie I C 44/17, istniała potrzeba definitywnego przesądzenia, że powódka nie była stroną spornej umowy najmu (kopia wyroku k. 21, odpis uzasadnienia k. 52-53).

Do zamknięcia rozprawy strony pozostały przy swoich dotychczasowych stanowiskach procesowych w sprawie (protokół elektroniczny rozprawy z dnia 5 lutego 2019r. k. 54).

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Przedmiotowe powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie jako niezasadne i nie oparte na ustawowej przesłance warunkującej możliwość pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności.

Powódka jako podstawę prawną żądania pozwu wskazała na treść art. 840 § 1 pkt 2 k.p.c., z którego wynika, że dłużnik może w drodze powództwa żądać pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności w całości lub części albo ograniczenia, jeżeli (...) po powstaniu tytułu egzekucyjnego nastąpiło zdarzenie, wskutek którego zobowiązanie wygasło albo nie może być egzekwowane; gdy tytułem jest orzeczenie sądowe, dłużnik może oprzeć powództwo także na zdarzeniach, które nastąpiły po zamknięciu rozprawy, a także na zarzucie spełnienia świadczenia, jeżeli zgłoszenie tego zarzutu w sprawie było z mocy ustawy niedopuszczalne.

Wykładnia treści powyżej przytoczonego przepisu dokonana przez powódkę nie jest prawidłowa. Przepis ten nie może być podstawą żądania pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności, gdyż nie zostały spełnione opisane w nim przesłanki. Faktem na jaki powołuje się powódka w przedmiotowej sprawie, a uzasadniającym w jej ocenie pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności, nie jest bowiem samo wydanie przez Sąd Rejonowy dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi wyroku w sprawie I C 44/17, a fakt wadliwego zawarcia umowy najmu z dnia 4 grudnia 2000 roku. Sam fakt wadliwego zawarcia umowy najmu lokalu mieszkalnego numer (...) położonego w Ł. przy ul. (...) miał niewątpliwie miejsce przed powstaniem spornego tytułu wykonawczego i mógł on być ewentualnie okolicznością podnoszoną w toku postępowania, w którym do wydania tego tytułu doszło. Odpis nakazu zapłaty został skutecznie doręczony do rąk matki powódki – jej przedstawicielki ustawowej, która nie skorzystała z przysługującego jej uprawnienia do jego zaskarżenia. Nawet gdyby przyjąć za powódką, że o fakcie wydania spornego nakazu zapłaty i skierowania do jej osoby przez stronę pozwaną czynności egzekucyjnych dowiedziała się dopiero w trakcie postępowania egzekucyjnego w sprawie Km 1207/15 – z uwagi na wadliwość doręczania jej wcześniejszej korespondencji w sprawie, to od dnia zapoznania się przez nią aktami postępowania w sprawie VII Nc 799/07 w dniu 22 czerwca 2015 roku należałoby liczyć termin do złożenia przez nią terminowo sprzeciwu od nakazu zapłaty wydanego w przedmiotowej sprawie. W tym momencie była ona już bowiem osobą pełnoletnią. Z możliwości złożenia sprzeciwu od nakazu zapłaty wydanego w sprawie VII Nc 799/07 powódka jednak nie skorzystała.

Jak sama powódka wskazała złożona przez nią skarga o wznowienie postępowania w przedmiotowej sprawie została odrzucona jako spóźniona. Jednak żadne z okoliczności podniesionych przez powódkę nie zwalniały jej z obowiązku zachowania ustawowych terminów do skorzystania z przysługujących jej środków prawnych obrony w przedmiotowej sprawie.

Mając na uwadze treść aktualnie obowiązującego przepisu art. 117 k.c., Sąd Rejonowy niejako z urzędu rozważył wpływ w przedmiotowej sprawie terminów przedawnienia roszczeń objętych spornym tytułem wykonawczym. Doszedł w tym zakresie do wniosku o konieczności pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności w części. Jak stanowi bowiem art. 125 k.c., roszczenie stwierdzone prawomocnym orzeczeniem sądu przedawnia się z upływem lat sześciu, chociażby termin przedawnienia roszczeń tego rodzaju był krótszy. Jeżeli stwierdzone w ten sposób roszczenie obejmuje świadczenia okresowe, roszczenie o świadczenia okresowe należne w przyszłości ulega przedawnieniu trzyletniemu. Zająście po wydaniu tytułu egzekucyjnego zdarzenia, na skutek którego zobowiązanie nie może być egzekwowane, to między innymi upływ czasu (art. 840 § 1 pkt 2 k.p.c.).

W tej sprawie niewątpliwie wystąpił wpływ długiego czasu od wydania orzeczenia. Bieg terminu przedawnienia został jednak przerwany przez stronę pozwaną w dniu 30 kwietnia 2015 roku – na skutek złożenia wniosku egzekucyjnego w sprawie Km 1207/15. Przerwanie biegu terminu przedawnienia jest instytucją uregulowaną w art. 123 § 1 k.c. i art. 124 k.c. Bieg terminu przedawnienia przerywa się przez każdą czynność przed sądem lub innym organem powołanym do rozpoznawania spraw lub egzekwowania roszczeń danego rodzaju albo przed sądem polubownym, przedsięwziętą bezpośrednio w celu dochodzenia lub ustalenia albo zaspokojenia lub zabezpieczenia roszczenia. Po każdym przerwaniu bieg przedawnienia biegnie na nowo, jednak przedawnienie nie biegnie, dopóki postępowanie przed sądem lub innym organem nie zostanie zakończone. Ponownie termin ten w przedmiotowej sprawie rozpoczął bieg po umorzeniu postępowania egzekucyjnego w sprawie Km 1207/15.

W tej sprawie brak jest takiego okresu beczynności wierzyciela, który spowodowałoby przedawnienie należności głównej oraz kosztów postępowania. Przedawnieniu uległa natomiast część odsetek, które stanowią należności okresowe należne w przyszłości – w rozumieniu art. 125 § 1 K.c., przedawniają się w terminie trzyletnim. Odsetkami takimi są odsetki należne po uprawomocnieniu się tytułu egzekucyjnego, a więc za okres od dnia 21 lipca 2007 roku (za wcześniejszy okres stanowiąc roszczenia nie będące należnymi w przyszłości) – do dnia poprzedzającego o trzy lata złożenie wniosku egzekucyjnego w sprawie Km 1207/15. Zagadnienie to zostało przekonująco wyjaśnione w wyroku Sądu Najwyższego z 15 stycznia 2014 roku wydanego w sprawie I CSK 197/13 (niepublikowane – dostępne w programie komputerowym Lex). Odsetki należne pozwanemu za okres przed uprawomocnieniem się nakazu zapłaty stanowią należność zasądzoną, przedawniającą się z upływem terminu dziesięcioletniego. Ustalenia te poczynił sąd na podstawie dokumentów przedstawionych w toku sprawy przez obie strony postępowania.

Powództwo podlegało oddaleniu jako niezasadne w pozostałej części. Mając na uwadze powyższe, orzeczono jak w punkcie 1 sentencji wyroku.

Rozstrzygnięcie o kosztach postępowania zostało oparte o treść art. 102 k.p.c. z uwagi na szczególny charakter sprawy (punkt 3 wyroku). Nie budzi wątpliwości Sądu, że do wydania spornego tytułu wykonawczego doszło wskutek wadliwego zawarcia umowy najmu lokalu z dnia 4 grudnia 2000 roku. Zawinienia w tym zakresie należy poszukiwać nie tylko po stronie ojca powódki, ale również - i przede wszystkim – po stronie pracowników pozwanego Miasta Ł., którzy nie zweryfikowali zarówno danych stron w/w umowy, jak i umocowania do jej podpisania. Ponadto, powódka choć błędnie, w chwili występowania na drogę powództwa cywilnego z pozwem o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności, być przekonana o słuszności swoich argumentów. Zdaniem Sądu jednak, przedmiotowy pozew był jednak niewłaściwym środkiem prawnym, który nie mógł doprowadzić do osiągnięcia zamierzonego skutku przez nią skutku prawnego.

Wszystkie powyższe okoliczności doprowadziły Sąd do wniosku, iż zasadnym jest orzeczenie jak w sentencji wyroku – w jego punkcie 3.

ZARZĄDZENIE

odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi pozwanego oraz powódce – dla powódki z pouczeniem o apelacji.